Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	22C/265/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1109228167
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Adela Unčovská
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2012:1109228167.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v konaní pred sudcom Mgr. Adelou Unčovskou v právnej veci navrhovateľa: Š. M., K. J. XXX/XX, XXX XX Š., zast. AK Gereg & partneri, Dolná 36, Banská Bystrica proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu škody, takto

r o z h o d o l :

Súd konanie v časti o zaplatenie 768,77 Eur zastavuje.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi titulom náhrady škody sumu 9 216,42 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 9 216,42 Eur od 30.07.2009 do zaplatenia a titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 35 000,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 35 000,- Eur od 30.07.2009 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd žalobný návrh zamieta.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 30.07.2009 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 9 753,767 Eur titulom náhrady škody a sumy 165 969,59 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy spolu s príslušenstvom a trov konania z dôvodu nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ v Nitre č.KÚJP-17/OVVK-2003-SY zo dňa 13.02.2003 bolo začaté trestné stíhanie pre trestné činy zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) a prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a) ods. 1, ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Následne dňa 01.07.2003 bolo voči nemu vznesené obvinenie vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície PZ v Nitre č. KÚJP-17/OVVK-2003-SY pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Dňa 05.07.2003 Okresný súd v Nitre rozhodol o jeho vzatí do väzby z dôvodu § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Z väzby bol prepustený dňa 25.09.2003 na základe uznesenia o prepustení z väzby č. 7Tpo 38/03. Trestné stíhanie bolo voči nemu zastavené uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR č. VII Gv 117/04-114 zo dňa 18.01.2008, pretože je nepochybné, že skutok nespáchali obvinení. Svoj nárok odôvodňoval nezákonným uznesením o vzatí do väzby v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., nakoľko bolo voči nemu trestné stíhanie zastavené. V návrhu si v rámci majetkovej ujmy uplatnil náhradu straty na zárobku vo výške 2 421,23 Eur, vynaložené trovy obhajoby v celkovej výške 3 349,266 Eur (100 900,- Sk), vyplatené právnemu zástupcovi v trestnom konaní JUDr. Stanislavovi Jakubčíkovi vo výške 995,817 Eur (30 000,- Sk), JUDr. Jánovi Geregovi vo výške 1 958,441 Eur (59 000,- Sk) a 197,503 Eur (5 950,- Sk), vynaložené trovy právneho zastupovania

v správnom konaní JUDr. Jánovi Geregovi vo výške 197,503 Eur (5 950,- Sk), (náklady v časti trov obhajoby vo výške 197,503 Eur a trov právneho zastúpenia v správnom konaní vo výške 197,503 Eur v priebehu konania neuplatnil, čo vyplýva zo zmeny návrhu dňa 01.10.2012), náklady zdravotného poistenia, ktoré vyčíslil v priebehu konania na sumu 626,44 Eur, nevyplateného odstupného vo výške 3 983,27 Eur a v priebehu konania si uplatnil aj nárok na rozdiel vo výsluhovom dôchodku vo výške 19 601,323 Eur. Nemajetkovú ujmu vyčíslil v návrhu na sumu 165 969,59 Eur. Nemajetkovú ujmu odôvodnil v návrhu tým, že v dôsledku začatého trestného stíhania a nezákonného rozhodnutia o vzatí do väzby stratil možnosť pôsobenia v pôvodnom zamestnaní, nakoľko bol personálnym rozkazom prepustený zo služobného pomeru, stratil možnosť spoločenského uplatnenia, bola mu spôsobená trauma, ktorá sa preniesla aj na najbližších príbuzných, a to v podobe väzenia, odlúčenia od rodiny, utrpel morálnu ujmu, ktorá negatívnym spôsobom zasiahla veľmi intenzívne jeho súkromnú sféru života, najcitlivejšie vzťahy jeho rodiny, povesti v mieste bydliska, a ktoré sú trvalé a neodstrániteľné. Svoj nárok v priebehu konania oprel aj o použitie čl. 5 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd ako aj o ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa osobnostných práv. Počas konania upresnil svoj návrh v tom ohľade, že za nezákonné považuje okrem uznesenia o vzatí do väzby aj uznesenie o vznesení obvinenia a jeho nárok vychádza zároveň z nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v prieťahoch v konaní, nakoľko doba trvania trestného stíhania bola neprimerane dlhá.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 05.11.2009, ktorým uznal nárok navrhovateľa za trovy obhajoby s tým, aby ich výšku ustálil súd na základe vykonaného dokazovania ohľadne vyúčtovania trov v súlade s tarifnou odmenou ustanovenou predpisom o odmenách a náhradách advokátov. Pokiaľ ide o stratu na zárobku od 02.07.2003 do 25.09.2003, uznal nárok po dobu väzby, ak strata na zárobku nebola uhradená Ministerstvom vnútra SR. V časti uplatneného nároku za odchodné žiadal návrh zamietnuť s poukazom na postup podľa zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ SR. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, poukázal na to, že trestné stíhanie a väzbu navrhovateľa nemožno považovať za neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv, nakoľko nejde o neoprávnený zásah, pokiaľ je dovolený zákonom, a to je aj v prípade vedenia trestného stíhania proti fyzickej osobe. Ďalej poukázal, že zákon č. 58/1969 Zb. neumožňuje náhradu za nemajetkovú ujmu a na daný prípad sa nevzťahuje zákonná úprava č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že uznesenie o vznesení obvinenia ako aj vzatí do väzby boli vydané počas účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. Okrem toho, odporca považoval uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy za premrštenú a neprimeranú. V tejto časti preto žiadal návrh zamietnuť. V priebehu konania zmenil právnu argumentáciu a žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že nie sú splnené zákonné predpoklady na priznanie náhrady škody v súlade s ust. § 4 a § 5 zák. č. 58/1969 Zb., nakoľko nárok na náhradu škody je podmienený vydaním rozhodnutia, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené, v danom prípade však uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené. Pokiaľ ide o nároky, ktoré navrhovateľ odvodzoval od personálneho rozkazu, a teda od prepustenia zo služobného pomeru, odporca namietol nedostatok pasívnej vecnej legitimácie, nakoľko personálny rozkaz bol vydaný v správnom konaní, a teda v tejto časti zodpovedá za škodu Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR, navyše, personálny rozkaz ako rozhodnutie v správnom konaní, nebolo zrušené, je stále platné a účinné, teda neexistuje právny titul na náhradu škody v tomto smere.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, svedka M. M., I. M., O. A., listinnými dôkazmi - obsahom vyšetrovacieho spisu ČVS:KÚJP-17/OVVK-2003-SY, obsahom spisu Krajskej prokuratúry č. KV 42/2003, uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 25.09.2003, uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR zo dňa 18.01.2008 č. VII Gv 117/04-114, rozhodnutím Ministerstva vnútra SR č.p.: SPC-39.186-1/5-2005 zo dňa 14.03.2005, potvrdením Spoločnej zdravotnej poisťovne, a.s. zo dňa 29.04.2008, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach zo dňa 02.04.2008, potvrdení o mzde navrhovateľa za rok 2002 a 2003, list navrhovateľa zo dňa 04.08.2008, list odporcu zo dňa 26.01.2009, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 03.07.2003 a 18.07.2003, bankovými príkazmi na úhradu zo dňa 02.12.2003, 12.10.2005 a 11.04.2008, faktúrou č. 10080021 zo dňa 29.02.2008, č. 2005/108 zo dňa 11.10.2005, lekárskymi správami zo dňa 10.07.2003, 20.08.2003, 14.05.2012, kópiou článku v denníku Nový čas zo dňa 03.07.2003, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach zo dňa 09.02.2004, 01.12.2003 a potvrdenia zo dňa 09.02.2004, lekárskymi správami zo dňa 13.11.2007, článkom v mesačníka Hontianske listy z februára 2008, rozhodnutím OR PZ v Leviciach č.p.:ORP-3-149/PP-OD-2007 zo dňa 19.06.2007, rozsudkom NS SR č.k. 1Sž-o-NS 70/2005 zo dňa 22.11.2005, potvrdením Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 13.07.2012, potvrdením zamestnávateľa zo dňa 03.09.2003 ako aj ostatným obsahom spisu, na základe ktorých ustálil nasledovný skutkový stav:

Z uznesenia Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru Nitra zo dňa 01.07.2003 súd zistil, že podľa § 163 ods. 1 Trestného poriadku vyšetrovateľ začal trestné stíhanie voči navrhovateľovi ako obvinenému pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., lebo na podklade zistených skutočností mal dostatočne odôvodnený záver, že v presne nezistenom čase od začiatku roku 2002 do 30.6.2003 v Šahách na hraničnom priechode medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou Šahy-Parassapuszta ako pracovník Odboru hraničnej kontroly Šahy, Úradu hraničnej a cudzineckej polície PZ žiadal neoprávnene od občanov Rumunska finančnú hotovosť - úplatok od 500 do 1000 Ft na osobu za vystavenie potvrdenia do cestovného dokladu o vstupe na územie Slovenskej republiky, pričom mal vedomosť o tom, že občania Rumunska zneužívajú vstup na územie SR s úmyslom získať potvrdenie o opustení územia Maďarskej republiky a tak získať možnosť pobytu v MR na ďalších 30 dní, ktorú finančnú hotovosť prijímal tým spôsobom, že vodiči privážajúci občanov Rumunska na motorových vozidlách k hraničnému priechodu odovzdali s cestovnými dokladmi aj finančnú hotovosť vloženú do technického preukazu motorového vozidla alebo do cestovného dokladu službu konajúcim pracovníkom OHCP PZ Šahy na vstupe do SR, ktorý túto prevzal, a až následne rozhodol o vystavení predmetného potvrdenia do cestovného dokladu, čím konal v rozpore s §6 ods. 1 písm. e) zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov v rozpore zo zákonom o policajnom zbore č. 171/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov §8 ods. 1, ods. 3.

Z uznesenia Okresného súdu v Nitre zo dňa 05. 07. 2003 súd zistil, že navrhovateľ bol vzatý do väzby podľa ustanovenia § 68 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v ustanovení § 67 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku od 02. 07. 2003. Rozhodnutie o väzbe súd odôvodnil tým, že ponechaním obvinených na slobode by títo mohli vplývať na doposiaľ nevypočutých obvinených, prípadne na osoby podozrivé a doposiaľ neobvinené ako aj na svedkov tak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Z väzby bol navrhovateľ prepustený dňa 26. 09. 2003 na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho súdu o zrušení navrhovateľom napadnutého rozhodnutia o vzatí do väzby o prepustení z väzby zo dňa 25.9.2003. V tomto uznesení odvolací súd skonštatoval, že doteraz vykonané dokazovanie nepreukazuje žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala väzbu navrhovateľa.

Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. VII Gv 117/04-114 zo dňa 18.1.2008 súd zistil, že trestné stíhanie voči navrhovateľovi bolo zastavené pretože je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený (navrhovateľ). Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po zhodnotení všetkých relevantných skutočností prišiel k záveru, že sa nepodarilo nepochybne preukázať, že obvinení (medzi ktorými bol aj navrhovateľ) spáchali trestné činy, pre ktoré im bolo vznesené obvinenie.

Z príjmového pokladničného bloku zo dňa 03.07.2003 súd zistil, že manželka navrhovateľa vyplatila JUDr. Stanislavovi Jakubčíkovi, obhajcu navrhovateľa v trestnom konaní, sumu 30 000,- Sk.

Z príjmového pokladničného bloku zo dňa 18.07.2003 súd zistil, že manželka navrhovateľa vyplatila Advokátskej kancelárii Gereg & Fischer, obhajcu navrhovateľa v trestnom konaní, sumu 59 000,- Sk.

Z kópie článku s názvom " Koniec kšeftov na hraniciach s Maďarskom" v denníku Nový čas zo dňa 03.07.2003, že tieto sa zaoberali predmetnou kauzou trestného stíhania navrhovateľa, pričom sa v ňom nachádzajú aj fotografie obvinených v putách.

Z potvrdenia Spoločnej zdravotnej poisťovne, a.s. zo dňa 29.04.2008 súd zistil, že navrhovateľ bol od 27.09.2003 do 31.10.2003 a od 01.04.2004 do 31.07.2007 bol evidovaný ako dobrovoľne nezamestnaná osoba (samoplatca).

Z potvrdenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 13.07.2012 súd zistil, že navrhovateľ ako platiteľ poistného - samostatne zárobkovo činná osoba v období od 27.09.2003 do 31.10.2003 zaplatil poistné na verejné zdravotné poistenie v úhrnnej čiastke 476,- Sk a v období od 01.04.2004 do 31.07.2007 v úhrnnej čiastke 18 872,- Sk.

Z potvrdenia o mzde Krajského riaditeľstva PZ zo dňa 13.01.2003 súd zistil, že hrubá mzda navrhovateľa za rok 2002 činila sumu 245 621,- Sk a čistá mzda činila sumu 197 465,- Sk.

Z potvrdenia o mzde Krajského riaditeľstva PZ zo dňa 12.01.2004 súd zistil, že hrubá mzda navrhovateľa za rok 2003 činila sumu 135 933,- Sk a čistá mzda činila sumu 108 676,- Sk.

Z potvrdenia Krajského riaditeľstva v Nitre zo dňa 03.09.2003 súd zistil, že navrhovateľ bol zamestnancom v období od 01.05.1994 do 01.08.2003, ku dňu skončenia pracovného pomeru sa mu započítalo 13 rokov a 359 dní.

Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1 Sž-o-NS 70/2005 zo dňa 22.11.2005 súd zistil, že vo veci preskúmania zákonnosti personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky zo dňa 30.10.2003 (ktorým bol navrhovateľ prepustený zo služobného pomeru) potvrdil ako odvolací súd rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Sž 2/04 zo dňa 21.10.2004, ktorým zamietol žalobu navrhovateľa na preskúmanie zákonnosti predmetného personálneho rozkazu. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že dôvodom prepustenia navrhovateľa zo služobného pomeru bolo porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom na tom skutkovom základe, že navrhovateľ najmenej v období od 02.09.2002 do 10.05.2003 počas výkonu štátnej služby na hraničnom priechode Šahy vo vybavovacej bunke na príchodovej strane z Maďarskej republiky vybavoval občanov z Rumunska tak, že od nich nepravidelne neoprávnene vyberal 500,- až 1 500,- forintov ako úplatu za povolenie vstupu do Slovenskej republiky a odtlačenie pečiatky do rumunského cestovného dokladu, hoci vedel, že títo občania ju potrebujú na to, aby sa mohli vrátiť na územie Maďarskej republiky na ďalších 30 dní krátkodobého pobytu.

Z rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.p.: SPC-39.186-1/5-2005 zo dňa 14.03.2005 súd zistil, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok vo výške 1 870,- Sk mesačne na dobu dvoch rokov od 12.08.2003 do 11.08.2005 a od 01.07.2004 sa mu výsluhový dôchodok zvýšil na sumu 1 917,- Sk mesačne.

Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach zo dňa 02.04.2008 súd zistil, že manželka navrhovateľa poberala v roku 2004 dávky v hmotnej núdzi v celkovej výške 14 220,- Sk. Z rozhodnutí zo dňa 09.02.2004 a 01.12.2003 zároveň vyplýva, že jej boli preddavkovo priznané dávky v hmotnej núdzi a z potvrdenia zo dňa 09.02.2004 vyplýva, že sa spolu so svojou rodinou nachádza v hmotnej núdzi.

Z lekárskej správy zo dňa 13.11.2007 súd zistil, že navrhovateľ navštívil ambulanciu vnútorného lekárstva MUDr. Ferdinanda Sasváryho, Csc. S opakovaným búšením srdca, slabosťou, nauzeou, mikciou a lapaním po dych s následným medikamentóznym liečením.

Z lekárskej správy MUDr. Františka Rusznyáka zo dňa 14.05.2012 súd zistil, že lekár konštatoval skutočnosť, že psychická trauma, ktorú utŕžil v období od jesene 2003, kedy bol navrhovateľ vo väzbe, zanechala u neho somatopsychické následky, ktoré možno považovať za trvalé postihnutie zdravotného stavu. Navrhovateľ počas tohto obdobia trpel depresiami, poruchou koncentrácie, nespavosťou, spojené s telesnými obtiažami, kolísavým tlakom, únavou, neurodermitis.

Z článku mesačníka Hontianske listy z februára 2008 súd zistil, že navrhovateľ uverejnil v uvedenom mesačníku článok ohľadom zastavenia trestného stíhania navrhovateľa a ostatných obvinených v predmetnej trestnej veci "s cieľom informatívneho charakteru v snahe zachrániť česť dvadsiatim bývalým hraničným policajtom".

Z rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru poriadkovej polície, oddelenia dokladov, č.p.:ORP-3-149/PP-OD-2007 zo dňa 19.06.2007 súd zistil, že vo veci žiadosti navrhovateľa o vydanie zbrojného pasu v správnom konaní bolo konanie prerušené do právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu vo veci trestného stíhania navrhovateľa vedeného na Krajskom úrade justičnej polície PZ v Nitre pod ČVS:KÚJP-17/OVVK-2003-SY z dôvodu, že nie je možné posúdiť jednu z podmienok na vydanie zbrojného pasu, ktorou je bezúhonnosť a spoľahlivosť.

Z lekárskych správ zo dňa 10.07.2003 a 20.08.2003 súd zistil, že manželka navrhovateľa bola ambulantne medikamentózne liečená u psychiatra MUDr. Lívii Balázsovej.

Z listu navrhovateľa zo dňa 04.08.2008 adresovaného odporcovi súd zistil, že navrhovateľ si uplatnil u odporcu náhradu škody.

Z listu odporcu zo dňa 26.01.2009 adresovaného navrhovateľovi súd zistil, že odporca oznámil navrhovateľovi, že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nebola predbežne prerokovaná v šesťmesačnej lehote z objektívnych dôvodov s tým, že v časti nároku z titulu prepustenia personálnym rozkazom nie je odporca pasívne legitimovaný.

Uvedený skutkový stav nebol medzi účastníkmi sporný, sporná bola skutočnosť, či má navrhovateľ nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v súvislosti s vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, o vzatí do väzby ako aj z dôvodu nesprávneho úradného postupu, zároveň aj príčinná súvislosť medzi nimi.

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona (od 1.7.2004).

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi (zákon č. 58/1969 Zb).

Podľa § 1 zákona č. 58/1969 Zb., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.

Podľa § 2 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.
Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán. Rozhodnutím tohto orgánu je súd rozhodujúci o náhrade škody viazaný.
Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené alebo ak bol spod obžaloby oslobodený.
Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody nemá ten,
a) kto si väzbu zavinil sám, najmä tým, že pokusom o útek alebo iným svojím konaním dal príčinu pre obavy, ktoré boli dôvodom väzby alebo jej predĺženia,
b) kto bol spod obžaloby oslobodený alebo proti komu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný.
Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov.

Podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.
Podľa § 20 zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.
Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).
Podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo

d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

V uvedenej veci bolo najskôr potrebné vyriešiť otázku aplikácie právneho predpisu na daný prípad. Vzhľadom k tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia ako aj uznesenie o vzatí do väzby bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. súd dospel k záveru, že na daný prípad je potrebné aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V prípade nesprávneho úradného postupu je potrebné aplikovať zákon č. 513/2004 Z.z., nakoľko k namietaným postupom (prieťahy v konaní) došlo za účinnosti tejto neskoršej právnej úpravy.

Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, za splnenia podmienky využitia riadnych opravných prostriedkov a zrušenia nezákonného rozhodnutia.

Nárok na náhradu škody uplatnený navrhovateľom vychádzal z nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, z nezákonného rozhodnutia o vzatí do väzby ako aj z nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa.

Čo sa týka uznesenia o vznesení obvinenia, súd vychádzal z právneho názoru, že zastavenie trestného stíhania ako aj oslobodenie spod obžaloby majú rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený. V danom prípade možno vyvodiť záver, že ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Uvedené právo nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám a ten, kto bol spod obžaloby oslobodený alebo bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin zodpovedný, alebo že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný, čo však nie je prípad navrhovateľa. Ustanovenia § 5 ods. 2 a § 6 ods. 3 citovaného zákona vymedzujú prípady, kedy poškodený nemá právo na náhradu škody, spôsobenej rozhodnutím o väzbe a o treste, pričom tieto ustanovenia je potrebné použiť analogicky aj pre prípad vznesenia obvinenia v súlade so zásadou systematického výkladu zákonov.

Čo sa týka nezákonného rozhodnutia o väzbe, v danom prípade je nepochybné, že navrhovateľ bol vo väzbe v období od 02.7.2003 do 26.9.2003, pričom trestné stíhanie bolo zastavené, pretože skutok nespáchali obvinení. Z uvedeného nesporne vyplýva v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením, že navrhovateľovi vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe, pričom podmienky pre nepriznanie tohto nároku splnené neboli.

Čo sa týka nesprávneho úradného postupu, súd posúdil nárok z neho vyplývajúci ako nedôvodný. Súd pritom vychádzal z právneho názoru, že súd v občianskoprávnom konaní nie je oprávnený posúdiť a preskúmavať prípadnú nesprávnosť postupu vyšetrovateľa pri jednotlivých úkonoch v trestnom konaní a nie je oprávnený ustáliť, či v predmetnom konaní došlo k zbytočným prieťahom. Zo spisového materiálu zároveň nevyplýva, že by navrhovateľ namietal procesnoprávny postup zákonnou cestou, a tento nebol počas trestného stíhania preskúmavaný v režime sťažností, prípadne v režime konania pred Ústavným súdom a aj v tomto konaní namietal iba všeobecne neprimeranú dĺžku konania.

Podľa ustanovenia Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť peňažným plnením vo forme náhrady škody. V danom prípade skutočnou škodou boli náklady navrhovateľa vzniknuté a vynaložené v spojitosti s uplatnením práva na obhajobu v trestnom konaní, a to bez ohľadu na účelnosť jej vynaloženia, nakoľko súd v tomto konaní nerozhoduje o trovách konania resp. o ich výške, pričom ide o sumu, o ktorú sa zmenšil jeho majetok v súvislosti s vedením trestného stíhania voči jeho osobe.

Vzhľadom k uvedenému súd priznal navrhovateľovi náhradu škody vo výške 2 954,25 Eur (89 000,- Sk) spočívajúcu vo vynaložených trovách obhajoby v trestnom konaní, ktorú navrhovateľ vynaložil v súvislosti s právnym zastúpení JUDr. Stanislava Jakubčíka (príjmový pokladničný doklad na sumu 30 000,- Sk) a AK Gereg & Fischer (príjmový pokladničný doklad na sumu 59 000,- Sk). Navrhovateľ si pôvodne v návrhu na začatie konania uplatnil aj trovy obhajoby vo výške 5 950,- Sk (197,503 Eur) a trovy právneho zastúpenia v správnom konaní vo výške 5 950,- Sk (197,503 Eur). Vzhľadom k tomu, že na pojednávaní dňa 01.10.2012 znížil nárok za trovy právneho zastúpenia práve o tieto dve čiastky, rovnako netrval na nároku vyplývajúcom z rozdielu výsluhového dôchodku, pričom zároveň vyčíslil ďalší uplatnený nárok za zaplatené zdravotné poistenie, výška celkového nároku na náhradu škody sa týmto zvýšila, súd preto nerozhodoval o späťvzatí návrhu na začatie konania o sumu 2x 5 950,- Sk a 19 601,323 Eur, ale rozhodol o pripustení zmeny návrhu na začatie konania. Z uvedeného dôvodu sa preto ani nezaoberal dôkazmi, preukazujúcimi zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške, ktorá presahovala uplatnený nárok.

Súčasťou nároku na náhradu škody, ktorý si navrhovateľ uplatnil bola aj strata na zárobku počas trvania väzby od 02.07.2003 do 25.09.2003, ktorá mu nebola vyplatená ako príslušníkovi Policajného zboru vo výške 2 421,23 Eur a nevyplatené odstupné vo výške 3 983,27 Eur.

V danom prípade ide o ušlý zisk, teda to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenia škody, to znamená, že v dôsledku spôsobenia škody nedošlo k zväčšeniu (rozmnoženiu) majetku, hoci sa to pri predpokladanom chode vecí dalo očakávať. Ušlý zisk možno nahradiť len peňažným plnením.

Pokiaľ ide o stratu na zárobku, táto navrhovateľovi vznikla v dôsledku väzby a následne prepustenia zo služobného pomeru. Navrhovateľ tvrdil, že počas väzby, ktorá trvala od 02.07.2003 do 25.09.2003, mu nebola vyplatená mzda, pričom dňom 11.08.2003 bol personálnym rozkazom Ministra vnútra SR prepustený zo služobného pomeru. Z uvedeného vyplýva, že nárok navrhovateľa vznikol jednak v dôsledku nevyplatenia mzdy za obdobie od 02.07.2003 do 10.08.2003 (do konca trvania služobného pomeru) a jednak v dôsledku prepustenia zo služobného pomeru vo forme ušlého zisku od 11 08.2003 do 25.09.2003. Súd má za to, že strata na zárobku v období od 11.08.2003 je v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním navrhovateľa a jeho vzatím do väzby, nakoľko to vyplýva zo samotného odôvodnenia personálneho rozkazu ako aj z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o opravnom prostriedku v rámci správneho konania. Pokiaľ odvolací súd konštatoval, že konanie o skončení služobného pomeru predstavuje odlišné konanie od trestného konania a nemožno sa v ňom účinne domáhať trestnoprávnej zásady prezumpcie neviny, pričom ponechanie navrhovateľa v služobnom pomere by vzhľadom na charakter jeho skutku bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, možno vyvodiť, že personálny rozkaz bol určitým spôsobom automatickým následkom začatia trestného stíhania a vzatia do väzby navrhovateľa a nepredstavuje prerušenie priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku (t.j. medzi začatím trestného stíhania, resp. vzatia do väzby a vzniknutej ujmy). Z vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ za obdobie mesiacov apríl až jún 2003 (pred začatím trestného stíhania) mal priemernú mesačnú mzdu vo výške 807,07 Eur (24.314,-Sk). Z tohto dôvodu navrhovateľovi prináleží strata na zárobku ako škoda vo forme ušlého zisku za obdobie trvania väzby vo výške 2 421,23 Eur (priemerná mesačná mzda za obdobie 3 mesiacov počas trvania väzby).

Ďalším uplatneným nárokom v rámci náhrady majetkovej škody bolo nevyplatenie odchodného v zmysle zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov vo výške 3 983,27 Eur. Uvedený nárok zobral späť v časti o zaplatenie 768,77 Eur, preto súd v súlade s ust. § 96 ods. 1 O.s.p. v tejto časti konanie zastavil. V dôsledku prepustenia zo služobného pomeru z dôvodu porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, navrhovateľ nemal nárok na vyplatenie odchodného. S poukazom na právny záver v predchádzajúcom odseku má súd za to, že aj v tomto prípade je nárok navrhovateľa dôvodný. Základom pre výpočet odchodného je v zmysle § 60 ods. 1 cit. zákona priemerný mesačný služobný plat policajta, ktorý sa vypočíta ako podiel súčtu mesačných služobných platov, ktoré mu patrili v príslušnom kalendárnom roku, a celkového počtu kalendárnych dní, za ktoré služobný plat v tomto roku patril, vynásobený koeficientom 30, 417. Súd vychádzal pri určení základu na výpočet odchodného z rozhodnutia Ministerstva vnútra č.p.: SPC-39.186-1/5-2005 zo dňa 14.03.2005, v ktorom bol v zmysle uvedeného ustanovenia určený základ na výpočet výsluhového dôchodku podľa § 60 cit. zákona (ktorý je totožný ako pri odchodnom) vo výške 18 051,- Sk. V zmysle § 33 ods. 2 cit. zákona odchodné patrí policajtovi, ak jeho služobný pomer trval najmenej päť rokov, vo výške jednonásobku základu podľa § 60 a zvyšuje sa za každý ďalší skončený rok trvania služobného pomeru o jednu polovicu základu najdlhšie však do 30 rokov trvania služobného pomeru. V zmysle uvedeného by navrhovateľovi, ktorý bol v služobnom pomere vznikol nárok na odchodné v sume 126 357,- Sk (5 rokov x 18 051,- Sk + 4 roky x 9 025,50 Sk), po prepočte na Euro v sume 4 194,28 Eur. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ si uplatnil uvedený nárok v sume 3 214,50 Eur, súd mu ho priznal v tejto uplatnenej výške.

Navrhovateľ si návrhom na začatie konania uplatnil aj nárok na náhradu škody spočívajúci v zaplatení zdravotného poistenia v období od 01.04.2004 do 31.07.2007 v celkovej sume 18 872,- Sk (626,44 Eur). Uvedený odôvodnil tým, že po prepustení zo služobného pomeru sa ocitol v postavení nezamestnaného, pričom za uvedené obdobie, pokiaľ si nenašiel prácu, zaplatil poistné na zdravotnom poistení sumu 18 872,- Sk. Aj v tomto prípade považoval súd nárok navrhovateľa za dôvodný a v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním navrhovateľa. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že navrhovateľovi sa podarilo zamestnať až v roku 2007 ako mestský policajt. Pri priznaní nároku súd vychádzal z potvrdenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 13.07.2012.

Pokiaľ ide o nárok na rozdiel vo vyplatení výsluhového dôchodku, tento si navrhovateľ neuplatnil v návrhu na začatie konania, ale neskôr, podaním zo dňa 16.07.2012, pričom však na pojednávaní dňa

01.10.2012 upresnil svoj návrh a zmenil ho v tom smere, že uvedený nárok neuplatňoval. Súd o tejto zmene návrhu rozhodol na pojednávaní dňa 01.10.2012.

Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd má za to, že na danú vec treba aplikovať aj príslušné články Ústavy SR o ľudských právach a základných slobodách, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky ako aj príslušné ustanovenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy SR, nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa článku 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:
a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;

b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;

d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;

e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Súd v danej veci vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.5.2007 sp. zn. 4 Cdo 177/2005 v zmysle ktorého "nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s článkom 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa ustanovenia §5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.". Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že "podstatnou otázkou pre rozhodnutie o uplatnenom nároku bola otázka, či v súvislosti so zodpovednosťou štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa § 5 zákona č. 58/1969 zb. možno priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyvolanej vo sfére osobnostných práv toho, na kom bola väzba vykonaná. Trestné stíhanie a v rámci neho i prípadný výkon väzby predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto sú spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie, výkon väzby, prípadne výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Medzi prípady vadného pozbavenia osobnej slobody patria aj prípady, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa § 5 zákona č. 58/1969 Zb. Tento záver vyplýva už len z toho, že zákon aj tieto prípady pozbavenia osobnej slobody (napriek inak zákonnému rozhodnutiu o väzbe) sankcionuje zodpovednosťou štátu za škodu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s väzbou. V

zmysle článku 5 ods. 1 a 5 Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie. Podmienkou práva na odškodnenie je porušenie niektorého ustanovenia článku 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo že pozbavenie osobnej slobody je v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením článku 5. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa pod škodou v zmysle článku 5 ods. 5 Dohovoru rozumie ako škoda materiálna, tak nemateriálna. Ustanovenie § 5 zákona č. 58/1969 Zb. zakladá zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe. Subjektmi tejto zodpovednosti sú štát na jednej strane a na druhej strane ten, na kom bola väzba vykonaná. Podmienkami tejto zodpovednosti sú rozhodnutie o väzbe, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že voči tomu, na kom bola väzba vykonaná, bolo trestné stíhanie zastavené, alebo bol oslobodený spod obžaloby".

Súd ďalej vychádzal z právneho názoru, že výklad zákona č. 58/1969 Zb je potrebné smerovať tak, aby bol tento bol konformný s Ústavou SR a teda, že pod pojmom náhrada škody treba rozumieť aj škodu vo forme nemajetkovej ujmy. Nepripustením možnosti odškodnenia nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia a vzatí do väzby podľa zákona č. 58/1969 Zb., by došlo k situácii, že by poškodené osoby, ktorým škoda vznikla z tohto dôvodu pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., boli oproti osobám, ktorým škoda vznikla z toho istého dôvodu, avšak už za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. (ktorý náhradu nemajetkovej ujmy už upravuje), znevýhodnené a nedošlo by u nich k odškodneniu nemajetkovej ujmy, ktorá im preukázateľne vznikla.

Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je daný právny nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie o vznesení obvinenia ako aj o väzbe. Výšku nemajetkovej ujmy súd určil vo výške 35 000,-EUR s poukazom na to, aký negatívny dopad malo trestné stíhanie a väzba na navrhovateľa.

Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že ako policajt pracoval svedomito a zodpovedne, dostával od zamestnávateľa odmeny a osobné ohodnotenie, mal možnosť získať určitú funkciu a za tým účelom aj začal študovať na vysokej škole. Jeho štúdium po vzatí do väzby bolo vážne ohrozené, nakoniec sa mu s ťažkosťami podarilo dokončiť bakalársky stupeň vzdelania. Rodina navrhovateľa veľmi zle znášala väzbu ako aj celé trestné stíhanie, v tom čase mal dve maloleté deti vo veku 9 a 7 rokov, ktoré pociťovali stratu otca v čase trojmesačnej väzby. Manželka navrhovateľa toto obdobie veľmi zle psychicky znášala, musela sa sama starať o domácnosť a o deti, v dôsledku psychického vypätia siahala po alkohole, pokračovalo to aj po príchode z väzby a nakoniec sa ich manželstvo rozpadlo. Spolu s rodinou veľmi zle znášali medializáciu celej kauzy, navyše mesto, v ktorom bývali, je malé a každý každého pozná, stala sa mu situácia, že na futbalovom zápase na neho zakričali, že kedy ho pustili z basy. Deti navrhovateľa boli vystavené posmeškom zo strany okolia, prežívali neistotu a negatívnu zmenu vo výchove. Samotnú väzbu navrhovateľ zle znášal, pociťoval neistotu, beznádej, musel znášať ponižujúce podmienky vo väznici aj v súvislosti so svojim postavením policajta, ktorý sa zrazu ocitol vo väzbe. Po prepustení z väzby sa jeho rodina ocitla v hmotnej núdzi, nemohol sa zamestnať, počas jeho neprítomnosti skrachovala chovná stanica psov, ktorú prevádzkovali s manželkou, nakoľko nebolo možné ju financovať. Snažil sa túto situáciu vyriešiť a prijal ponuku založenia obchodnej spoločnosti, avšak pre jej nekontrolovateľnosť, a tiež z dôvodu neustáleho tlaku z obvinenia, ktoré naďalej trvalo a vzbudzovalo u neho strach a neistotu, nemal odvahu pokračovať a zo spoločnosti vystúpil. Napokon sa mu podarilo zamestnať ako mestský policajt vďaka dôvere primátora mesta, aj tu mu však hrozilo prepustenie v dôsledku toho, že keď mu končila platnosť zbrojného pasu, ktorý bol potrebný k výkonu tohto povolania, a vzhľadom k tomu, že trestné stíhanie ešte nebolo ukončené, príslušný orgán prerušil konanie o vydanie zbrojného pasu až do skončenia trestného stíhania. Po tejto udalosti dostal srdcový kolaps a ostal dlhodobo práceneschopný. Iniciatívne uverejnil článok v mesačníku Hontianske noviny aby očistil svoje meno, doteraz však má problémy, predovšetkým finančného charakteru, nakoľko ako mestský policajt zarába menej ako predtým.

Z výpovede svedka M. M., bývalej manželky navrhovateľa súd zistil, že rodina o zatknutí nič nevedela, keď navrhovateľ neprišiel z práce domov, išla za ním do zamestnania, kolegova manželka jej povedala, čo sa stalo. Nakoniec sa dozvedela, že obvinení boli prevezení do Nitry a tam videla aj navrhovateľa v putách, kedy odpadla. Manžela videla počas väzby iba dvakrát, nemohol sa zúčastniť ani svadby jej brata. Deti sa veľmi hanbili, v škole na ne ukazovali a rozprávali, že ich otec je vo väzení za vraždu, mladšia dcéra sa začala v noci pocikávať. Sama to veľmi zle psychicky znášala, stalo sa, že požila

alkohol, ale zistila, že to nemá význam. Rodina sa ocitla v hmotnej núdzi, v tom čase nepracovala, starala sa o chovnú stanicu psov, ktorá bola financovaná z navrhovateľovho platu, ale v dôsledku trestného stíhania o neho prišli, navyše si museli požičať peniaze na právnikov. V dôsledku psychického vypätia musela absolvovať liečbu u psychiatra, po návrate manžela z väzby nastali medzi nimi hádky, predtým bol domácky založený, potom však býval nervózny, aj v dôsledku nedostatku financií. Dôvodom rozvodu bola skutočnosť, že navrhovateľ si našiel inú partnerku. Navrhovateľ má deti veľmi rád, platí na ne výživné, dobre spolu vychádzajú.

Z výpovede svedkyne I. M., matky navrhovateľa súd zistil, že keď sa od nevesty dozvedela, že syn je vo väzbe, nechcela tomu uveriť, nakoľko odmalička sa chcel stať policajtom, bol veľmi dobrý ako dieťa aj ako dospelý. V dôsledku trestného stíhania sa manželka navrhovateľa psychicky zrútila, musela predať psov z chovnej stanice, nakoľko boli v zlej finančnej situácii. Ona s manželom sa snažili im pomôcť, ale keďže sú invalidní dôchodcovia, nebolo toho veľa. V meste, kde bývali, sa o trestnom stíhaní všade rozprávalo, vnučky nechceli chodiť do školy, hanbili sa za to, čo sa stalo otcovi, dokonca aj jej kamarátka, s ktorou sa priatelí už 50 rokov, sa jej spýtala, že akého má syna, keď jej vždy vravievala, aký je dobrý a teraz je vo väzení. Život jej syna už nie je taký ako predtým, rozpadla sa mu rodina.

Z výpovede svedka O. A., kolegu a spoluobvineného, súd zistil, že keď ich vzali do väzby, budovali si kariéru, plánovali štúdium, čo sa zrazu úplne zmenilo a aj keď ich pustili, čo ďalej. Aj v súčasnosti sa neustále stretáva s otázkami ľudí, že ako je možné, že navrhovateľ pracuje u mestskej polícii, keď bol vo väzení, keď sa o ňom rozpráva a ľudia ho nevedia identifikovať, stačí ak sa povie, že ten, ktorý bol vo väzení, stretol sa so situáciou, že na neho vykrikovali na futbalovom zápase, ty basista. Vzhľadom k tomu, že sa poznajú odmalička a aj ako rodiny sa navštevovali, poznal aj bývalú manželku navrhovateľa, a videl ako sa zmenila, nakoniec sa ich manželstvo rozpadlo, podľa jeho názoru jednoznačne v dôsledku trestného stíhania. Keď ich ako obvinených zatkli, dali im putá, vonku čakalo asi 10 novinárov, ktorí ich fotografovali, čo bolo veľmi ponižujúce, v tom čase ich videlo aj veľa ľudí z mesta, ktorí chodili cez hranice do práce, v televíznych správach sa rozprávalo o tom, že všetci sú vinní. Ľudia, ktorých predtým poznali ako kamarátov, ich nechceli zamestnať, v štátnej sfére nemali šancu nájsť si zamestnanie.

Súd pri vyhodnotení výpovedí navrhovateľa ako aj svedeckých výpovedí zohľadnil tieto každú jednotlivo aj vo vzájomnej súvislosti. V konaní bolo preukázané, že v danom prípade išlo o citeľný zásah do práva navrhovateľa na jeho česť, dôstojnosť a mal nepriaznivé dôsledky na jeho postavenie v spoločnosti, na jeho ďalšie pracovné uplatnenie vzhľadom na jeho predchádzajúce povolanie, ktoré si vyžadovalo vyššiu mieru bezúhonnosti a pokračovanie v podobnom uplatnení bolo trestným stíhaním podstatne sťažené, aj napriek skutočnosti, že trestné stíhanie bolo napokon zastavené.

Súd má za to, že zásahom do jeho rodinného života, s priamym dopadom na jeho najbližších bola skutočnosť, že počas väzby nemohol byť v kontakte so svojimi deťmi, manželkou a najbližšou rodinou, nemohol sa zúčastniť svadby svojho švagra, musel čeliť následným problémom, ktoré vyplynuli v súvislosti s nepriaznivou finančnou situáciou, zlým psychickým stavom svojej manželky a detí. Napriek tomu, že bývalá manželka nepotvrdila vo svojej výpovedi, že rozpad manželstva nastal priamo dôsledkom trestného stíhania navrhovateľa, z ostatnej časti výpovede ako aj z výpovede ostatných svedkov možno vyvodiť, že dôsledky trestného stíhania mali jednoznačne negatívny dopad na rodinný život navrhovateľa.

Pokiaľ ide o mieru zníženia dôstojnosti alebo vážnosti osoby navrhovateľa v spoločnosti, súd mal za to, že následná reakcia, ktorú zásah vyvolal v rodinnom, pracovnom či inom prostredí navrhovateľa bola v takej miere, ktorá svedčí o znížení vážnosti a dôstojnosti navrhovateľa v značnej miere, preto navrhovateľovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške uvedenej vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. V danom prípade sa uvedené prejavilo v pochybnostiach o jeho bezúhonnosti, o jeho charaktere a cti.

V posudzovanom prípade ujmu, ktorá navrhovateľovi vznikla v dôsledku trestného stíhania a väzby, a s tým spojené traumatizujúce a dôstojnosť znižujúce pocity, ktoré navrhovateľ prežil, možno odstrániť iba priznaním nemajetkovej ujmy. Tak ako poukázal navrhovateľ, doposiaľ mu nik neposkytol žiadne zadosťučinenie, nedostalo sa mu žiadneho ospravedlnenia, naopak, sám z vlastnej iniciatívy sa pokúsil očistiť svoje meno v očiach verejnosti. Preto má súd za to, že v danom prípade sú splnené predpoklady

pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom následky boli takej intenzity a závažnosti, ktoré v nižšej miere pretrvávajú dodnes, že sa nejaví za postačujúce poskytnutie iného zadosťučinenia.

Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z ustanovenia § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že navrhovateľ preukázal v konaní taký zásah do jeho osobnostných práv navrhovateľa, ktorý mal dôsledok v znížení jeho dôstojnosti, v negatívnom dopade na jeho súkromný život, pracovné uplatnenie, a to vo výške ktorú súd so zreteľom na všetky skutočnosti a okolnosti, ktoré vyšli v konaní najavo posúdil ako adekvátnu následkom spôsobeným nezákonným rozhodnutím.

Vo zvyšku uplatnenej nemajetkovej ujmy súd žalobný návrh ako nedôvodný zamietol, nakoľko mal za to, že výška nemajetkovej ujmy požadovaná navrhovateľom v žalobnom návrhu je neprimeraná následkom, ktoré mu boli nezákonným rozhodnutím spôsobené.

Podľa § 20 zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.
Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.
Vzhľadom k tomu, že ustanovenia zákona č. 58/1968 Zb. splatnosť pohľadávky na náhradu škody neustanovujú, je potrebné použiť úpravu splatnosti podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje, že ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Úroky z omeškania v zmysle citovanej úpravy Občianskeho zákonníka súvisia s peňažnými záväzkami, pričom charakter peňažných záväzkov majú všetky záväzkové vzťahy, ktoré vznikli na základe zmluvy alebo na základe zákona, čo je aj prípad zodpovednosti za škodu. Úroky z omeškania môže veriteľ požadovať iba v prípade omeškania dlžníka s jeho plnením, pričom dlh zaniká až splnením (riadne a včas). Navrhovateľ požadoval zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa podania návrhu na začatie konania. Vzhľadom k tomu, že odporca sa dostal do omeškania so splnením nároku dňa 19.07.2008, teda prvý deň po dni, keď bol o zaplatenie náhrady škody požiadaný a navrhovateľ si uplatnil úrok z omeškania dňom 30.07.2009, súd mu ho od tohto dňa priznal vo výške 8,5% ročne.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 151 ods. 3 O.s.p., tak, že o trovách rozhodne po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Bratislava I, písomne, v dvoch vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42 ods. 3 O. s. p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v § 205, ods. 2 O. s. p. Podľa § 205 ods. 2 0bčianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
V prípade, že účastník svoju povinnosť uloženú týmto rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti nesplní dobrovoľne, môže byť podaný návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.